

Foreningen af Arbejdsgivere og Husbønder i Fyens Stift.

Denne Forening dannedes ifølge Forslag af Kammerherre de M^h-lius ifjor Sommer (den 31te Maj), blev da omtalt i de fleste af vore Dagblade, og i de Egne, hvor Arbejderspørgsmaalet allerede da stod paa Dagsordenen, vil man have bevaret Meddelelsen derom. Da Sandsen for Foranstaltninger til Arbejdernes Bedste imidlertid siden den Tid ogsaa er vaft i Egne, der dengang vare ligegyldige, og da der jævnlig høres Spørgsmaal om Organisationen af denne Forening (en lignende er senere oprettet i Bendshøvel ved Landsthingsmand S. Pedersens Bestræbelser), skulle vi her meddele det vigtigste af dens Love:

§ 1. Foreningens Formaal er at virke til Arbejdernes og Tjenestefolks Bedste ved at forhjælpe dem til, at de ved egen og Husbønders samt Arbejdsgiveres Bidrag med Renter og Rentersrenter efter nogle Aars Forløb kunne have opsparet en Sum Penge til selvstændig Bosættelse eller Grundlag for Erhvervelse af Alderdomsforsørgelse eller lignende Anvendelse.

§ 2. Enhver Arbejdsgiver, Husbond eller Madmoder, der boer i Fyens Stift, kan indtræde som Medlem af Foreningen mod at underkaste sig dens Love.

Foreningens Medlemmer i Kjøbstaden eller Sognet vælge Tillidsmænd for samme, og disse udgjøre den stedlige Bestyrelse, modtage Indmeldelser, og tilstille halvaarlig gennem Foreningsbestyrelsen henholdsvis Byraadet eller Amtsraadet Liste over Medlemmerne med Begjæring om Bekjendtgjørelse paa passende Maade, navnlig ved Optagelse af Fortegnelsen i de trykte Forhandlinger. Medlemmer, der ønske at udtræde af Foreningen, maa udmelde sig hos vedkommende Tillidsmand med $\frac{1}{2}$ Aars Varjel til en 1ste Maj eller en 1ste November.

§ 3. Ethvert Medlem af Foreningen, der antager en Arbejder mindst en Maaned eller 30 Dage eller fæster et Thynde, er forpligtet til udover den afforderede Arbejds- eller Thyndeløn at yde Vedkommende et Tillæg, svarende til 4 Sk. for hver Rigsdaler, som Arbejdsvederlaget eller Thynde-Penge-lønnen (Køsten altsaa ikke deri beregnet) udgjør, saafremt Arbejderen eller Thyndet har forpligtet sig til ved Lønnens Modtagelse at lade indeholde, Førstnævnte og det giste Thynde ligesaa meget, og det ugiste Thynde mindst det dobbelte Beløb.

§ 4. Strax efter hver 1ste Maj og 1ste November indbetaler hver Arbejdsgiver eller Husbonde de i § 3 omhandlede Beløb samlede til den nærmest boende Tillidsmand, der inden den 11te i den paagjældende Maaned besørger Indbetalingen i den eller de Sparekasser, med hvem Foreningens Bestyrelse har truffet Aftale om Forrentning med mindst 4 pCt. aarlig og om særlig kjendeliggjorte Sparekassebøgers Indbretning til Foreningens Brug. Betalingen for disses Anskaffelse (16 St.) indholdes af Indskuddet. Sparekassebogen lyder paa Tyhendets eller Arbejderens Navn, og forbliver i hans eller hendes Bærg, efterat være forsynet med Sparekassebestyrelsens Paategning om at dens Paalydende saavel som Rente og Rentekrente ikke i de første 10 Aar fra første Indskuds Datum kan hæves uden skriftlig Samtykke af den Byes eller det Sogns Tillidsmænd, hvori det sidste Indskud er gjort, og tillige af Foreningsbestyrelsen. Dette Samtykke maa kun meddeles paa Grund af ganske særegne Omstændigheder. Ved Dødsfald forinden forfalder Kapitalen efter Opfigelse og udbetales til Voet.

§ 5. Samtlige Tillidsmænd vælge ved skriftlige Stemmesedler efter foregaaende Opfordring i Stiftstidenden for 3 Aar ad Gangen en Bestyrelse, bestaaende af 3 Medlemmer, som indbyrdes vælge en Formand.

Foreningens midlertidige Bestyrelse er Kammerh. de Møllius til Rønninge Søgaard, Formand; Rigsdagmand L. Eriksen, Andrup; og Møller Jespersen, Nyborg.

Agerdyrkningsberetning

fra Juni Maaned.

Det raakolde Vejr fra sidste Halvdel af April vedblev gjennem den største Del af Maj Maaned, og det var først i Maanedens sidste Dage, at et mildere Vejr indtraf, som holdt sig den første Uge af Juni; men da Vinden den 6te gik om til N.W., blev Vejret meget koldt. Varmen sank en halv Snes Grader i Løbet af et Døgn, og Thermometret stod endog d. 10de om Morgenen kun et Par Grader over Frysepunktet, men fra da af indtraadte temmelig mildt Vejr, om end af og til afbrudt af pludselige, men kortvarige Temperaturværlinger. Begge Maanederne have bragt rigelig Regn, men da den hovedsagelig er falden som Tordenregn, er den bleven meget ulige fordelt, og fra enkelte Egne s. Ex. nogle Steder i Fyen, i Nordflæsøvig og i Sundeved klagedes endog i Juni over følelig Mangel paa Regn.

Af denne korte Vejroverfigt vil det forstaaes, at Rugen, der allerede havde lidt meget ved den stærke Nattefrost, den stærkt tørrende kolde Blæst og de hyppige Hagel- og Snebyger i sidste Halvdel af April, blev end yderligere medtaget i Maj, navnlig paa alle høje og magre eller paa kolde, siede, mosede udrænedede Jorder, at den paa alle saadanne Jorder blev meget tynd og spids, og flere Steder i det vestlige Jylland

tog den saa kjendelig Skade, at man i Maj Maaned pløjede den om. Men da Vejrforandringen fidsst i Maj indtraadte, bedrede Rugmarkerne sig hurtig og kjendelig, og om den end kun yderst saa Steder er naaet til at kunne kaldes svær, om den end de fleste Steder er kortere end almindelig, saa staaer den dog ret godt paa gode kraftige netafgravede Jorder, har i Reglen smukke Ayr, og da Blomstringen, der almindelig fandt Sted fra den 12—18de Juni, i Reglen gif heldig for sig, vil Rugen forhaabentlig skjæppe ret godt, og om ikke naa, saa dog nærme sig til en Middelhøst, hvis ikke den Kust, som i den senere Tid har indfundet sig i temmelig stor Mængde, skal tage for stærkt Overhaand. Den tidligstfaaede Rug staaer bedst. — Hveden har i Modsatning til Rugen snarere havt Gavn end Skade af det kolde Foraar, idet den er bleven standset i sin Væxt, hvor den var for stærk, uden i det Hele taget at blive hæmmet mere, end at den, da det gunstige Vejr indtraadte med Juni Maaned, udfoldede sig med megen Kraft og Fylde. Hvedemarkerne staa derfor nu overalt, hvor Jorderne ere nogenlunde i Kultur, usædvanlig godt og love en rig Høst, saa at særlig Hveden synes iaar at skulle bestyrke det gamle Ord: „at Maj Maanedes Kulde gi'er os Vaderne fulde“. Rapsen, der tog en Del Skade ved Nattefrostens i Foraaret, saa at enkelte Marker maatte omplojes, har ogsaa bedret sig meget, har blomstret godt og staaer nu lovende de fleste Steder.

Baarsæden, der iaar blev lagt meget tidlig, fordi Jorden allerede i Slutningen af Marts var særdeles bekvem, laa meget længe i Jorden, og da den kom frem, trykkes den stærkt af det raakolde Vejr i April og Maj, medens derimod Ukrudet bedre modstod det ugunstige Vejr og derfor mange Steder fik en uheldig Magt, som det senere har bevaret paa slet drevne Jorder; paa de vel drevne Jorder tog Sæden derimod et stærkt Opsving, da den milde Regn og Varmen i Juni indfandt sig, saa at Baarsæden paa alle saadanne Jorder nu staaer kraftig og godt, om end mere blandet

med Ukrud end almindelig. Det er især Agerkaalen, Agerred-
diken og Agerfenoppen, som iaar har udviklet sig saa stærkt,
og hvor man end færdes her i Landet seer man i de fleste
Egne Baarsædsmarkerne mere eller mindre gulnede af dem.
Det synes, ifølge en enkelt Beretning, som om den først
fremspirede Agerkaal bliver mere lavstammet og smaabla-
det end den senere fremspirede. Ogsaa andre Ukrudsarter,
som Rødbynke, Tidslær, Følfod, ere iaar voxede meget stærkt
til. Man har enkelte Steder prøvet at luge Baarsæden, navn-
lig det 2=rd. Byg og Havren, og mener at de 4—6 Mk., man
har maattet betale for at faa det største Ukrud pillet af en
Tde. Land, rigelig ville dækkes ved Baarsædens kraftigere Væxt.
— Det er navnlig i Ukrudets stærkere Væxt at Grunden
maa søges til at den tidligsaede Sæd, der iaar saalænge blev
trykket af Vejrforholdene, ofte synes at staa simplere end den
sildigsaede, og den tabte ogsaa ved det pludselige Vejromslag
den 6te—7de Juni mere i Friskhed end den sildigsaede, og
mange Blade bleve affvædne; men senere har den som sagt
taget sig godt op, og især synes Bælgfrugterne at staa sær-
deles godt iaar. Paa lave, siede, slet afgravede og tillige urene
Jorder har derimod den tidligsaede Sæd faaet et Knæk, som
den næppe forvinder, og næppe har nogensinde tidligere Fordelene
ved at have sine Jorder velafgravede viist sig kjendeligere end iaar.

Ogsaa Rodfrugterne staa meget godt iaar. Kartof-
lerne, der ofte bleve lagte tidlig, laa ualmindelig længe i Jor-
den, mange Steder 6—7 Uger eller derover, og kom først op
midt i Juni, men ere siden den Tid voxede udmærket til. For
Roe- og Gulerødsfrøets Saaning var det ustabige Vejr ganske
vist en Ulempe, forsaavidt at det forsinkede Arbejdet, og den
raakolde Maj holdt Roerne tilbage, medens Ukrudet fik Frem-
væxt, saa at Roemarkerne iaar have trængt til tidlig og kraf-
tig Lugning og Rensning, men paa den anden Side sikrede
det ustabige Vejr med sin jevnlige Regn, netop Roefrøets
Spiring, der som bekjendt er et af de mest kritiske Punkter
ved Rodfrugtdyrkingen, og hvor man derfor har sørget for at

holde Ukrudet i Aue, der staaer iaar en usædvanlig velsluttet Roemark, i hvilken kun faa Planter ere gaaede bort. Ogfaa i Plantningstiden var Vejret gunstigt, og da Rensningen af de tilplantede Marker selvfølgelig er gaaet lettere fra Haanden, staa ogfaa disse Marker, om end først i deres Begyndelse, lovende.

I Begyndelsen af April tegnede det til, at vi iaar skulde faaet tidlig Græs, men det stod saaledes i Stampe i Slutningen af April og første Halvdel af Maj, at Græsmarkerne snarere bleve sildig end tidlig tjenlige, saa at man dels af Hensyn hertil, dels paa Grund af det raakolde Vejr i Reglen holdt Kvæget inde til Dagene omkring den 20de—24de Maj. Men da saa Vejrforandringen kom i Slutningen af Maj, skjød Græsset saa raff og fyldig frem, at Kvæget langtfra kunde magte de Arealer, som vare bestemte for det, men at snart $\frac{1}{4}$, snart endog Halvdelen deraf kunde lægges til de Græsarealer, der skulde slaaes. Man havde det Særshyn at se Kloveren gaa i Veje endog inden den begyndte at blomstre, og for at sikre sig frisk Græs til Kvæget maatte man endog begynde Slatten midt i Juni, om den end først blev rigtig almindelig i Maanedens Slutning. Begyndelsen af Højbergingstiden var uheldig, med hyppige Byger; et Par Dage ind i Juli indtraadte et smukt Vejr, som atter fulgtes af et meget uftadigt Vejr.

Udbyttet af Agerhø vil altsaa i det Hele taget blive meget godt, men dog næppe saa stort som ifjor; thi dels trykkes Græsmarkerne for længe af Kulden, saa at de ikke have været saa tatte, dels var Kloveren i 1ste Aars Græsmarkerne paa den sydlige Halvdel af Fyen, Vangeland og de sydlige Der for en stor Del gaaet bort i forrige Sommers Tørke i disse Egne, dels endelig er der ogsaa Egne iaar, saaledes som navnlig det sydvestlige Jylland, Nordslesvig, Als og enkelte Egne af Fyen, hvor den milde Juniregn udeblev til efter Maanedens Midte, og hvor der i Modfætning til det øvrige Land endog i en kort Tid var Fare for Græsmangel. Paa Engene varede det endnu længere end paa Agrene, inden der kom rigtig fro-

dig Væxt i Græsset, og med Undtagelse af de Enge, der kunne vandes med mildt og godt Vand, stode de indtil Midten af Juni langt tilbage, naturligvis mest de sure mosede Enge, men siden den Tid ere Engene komne sig godt og love en rig Høbjergning.

Kvæget, der vel ikke tidligere er bleven saa vel overfodret som i den forløbne Vinter, takket være den store Høbjergning ifjor og den sig stærkt spredende Sands for en kraftig Fodring, kunde overalt holdes længe inde undtagen i nogle af Midtjyllands magre Egne, hvor Foderet slap op tidligere end man havde ventet, saa at man maatte slaa ud inden Midten af Maj. Det kom paa Græs i god Stand, og hvor man kunde overkomme at tage det ind om Natten i den første Tid, da Vejret endnu var koldt, holdt det sit Huld, men overalt hvor dette ikke skete, led det meget, da det var tyndhaaret og forvænt fra de varme Stalde og den gode Fodring; de usædvanlig kolde Dage efter den 6te Juni pinte ogsaa Kvæget, saa at flere Beretninger endog meddele, at der navnlig den 7de, da Vejret selv midt paa Dagen var meget koldt, døde flere Køer paa Marken, foruden at en større Del fik Sygdomme af forskjellig Art: Mælkefeber, Lungesyge osv. Hvad Mælkeudbyttet angaaer, saa synes dette at have været ret tilfredsstillende, paa de Steder, hvor man stadig har kunnet skaffe det friskt og ikke grovt Græs, endog meget godt; men mange Steder blev Græsset hurtig grovt, navnlig hvor Rajgræsset var stærkt overvejende; Kvæget rippede da ofte blot Toppen af Rajgræsset og den lange Kløver. Ogsaa om Smørudbyttet lyde Beretningerne meget forskjellig; men almindeligst synes det dog at være, at der er brugt megen Mælk til et Pund Smør, dels formedelsk Græssets Grovhed, dels fordi Luften har været saa tordenfvanger. Mejerier med Vand- eller Isaffjøling af forskjellig Art have naturligvis været heldigst stillede, og en Mængde nye Koldtvandsmejerier søges anlagte. Overalt spores der en rastløs Iver for Forbedringer paa Mejeriomraadet, af hvilke vi denne Gang skulle nøjes med at fremhæve den overordent-

lig hurtige og stærke Udbredelse, som den ved Landmandsmødet ifjor i Nykjøbing udstillede amerikanske Smørøltmaskine har faaet i dette Foraar. Begjæret efter denne Maskine er, trods dens urimelig høje Pris, langt større, end at Fabrikanterne kunne tilfredsstille det; ikke blot Løttelsen, den heder Mejerstien, men særlig dens renlige, ensartede og henfigtsmæssige Behandling af Smørret, saa at flere af de større Smørhandlere kræve Smørrets Veltning med denne Maskine som Betingelse for at give højeste Pris, har strax gjort denne for et Aar siden her ukjendte Maskine til et nødvendigt Inventarium i ethvert velordnet Mejeri.
